

PLAGIAAT

De examencommissies van de faculteit Economie en Bedrijfskunde hebben op 6 november 1996 volgende regels vastgelegd inzake plagiaat, wetenschappelijke oneerlijkheid en afschrijven:

- Inzake **plagiaat** gelden volgende regels:
 - Plagiaat is het presenteren als een oorspronkelijk product en onder eigen naam van (gedeelten van) een bron zonder vermelding van de bron onmiddellijk na elke betrokken passage. Verduidelijking :
 - ook het hergebruiken van eigen werk zonder bronvermelding is plagiaat;
 - het wijzigen van enkele woorden of zinnen in de overgenomen tekst doet geen afbreuk aan het plagiaat;
 - de bronvermelding gebeurt voor elke overgenomen passage; globale bronvermeldingen (bv. voor een volledig deel of hoofdstuk) verschoonen het plagiaat t.a.v. afzonderlijke passages niet.
 - Plagiaat is tevens het niet tussen aanhalingstekens plaatsen van letterlijke of bijna letterlijke citaten, zelfs indien de bronvermelding correct is.
 - Het vermelden van een bron in de lijst van geraadpleegde werken verschoont het plagiaat vernoemd onder de twee voorgaande punten niet en kan dus niet als verzachtende omstandigheid worden ingeroepen.
 - Plagiaat wordt beschouwd als een "onregelmatigheid" en bestraft zoals voorzien in *artikel 78* van het *Onderwijs- en Examenreglement*

Artikel 78 Fraude of onregelmatigheden

§1. Indien een verantwoordelijk toezichter vermoedt dat een student bij een evaluatie fraude of onregelmatigheden pleegt, kan deze de lopende evaluatie voor die student onmiddellijk beëindigen of kan deze de student voorzien van een nieuwe blanco examenkopij of een online examen opnieuw laten starten.

Het bij zich hebben en/of het gebruik maken van een digitaal of elektronisch (communicatie)middel tijdens een examen of een andere test wordt gezien als fraude tenzij uitdrukkelijk anders vermeld of na toestemming in individuele uitzonderlijke omstandigheden.

De examinator brengt de voorzitter van de examencommissie onverwijld op de hoogte van de feiten.

§2. Het plegen van plagiaat is een vorm van fraude. De examencommissie per opleiding kan voor de betreffende opleiding de basisdefinitie "plagiaat" zoals vermeld in dit reglement aanvullen of specificeren. Deze informatie wordt aan de studenten van de opleiding gecommuniceerd. De verantwoordelijke evaluator kan de originaliteit van ingediende werkstukken, die bovendien steeds in elektronische vorm moeten worden ingediend, middels anti-plagiaatsoftware toetsen.

Indien een verantwoordelijk lesgever vermoedt dat een student plagiaat heeft gepleegd dat de evaluatie van het betreffende werkstuk kan beïnvloeden, wordt de voorzitter van de examencommissie per opleiding hiervan onverwijld op de hoogte gebracht.

§3. De examencommissie per opleiding, bevoegd voor de opleiding waarvoor de van fraude of onregelmatigheden verdachte student is ingeschreven met een diplomadoelcontract of waartoe het opleidingsonderdeel behoort waarbij de student die ingeschreven is met een creditdoelcontract, beslist over het al dan niet opleggen van een examentuchtsanctie door middel van een examentuchtbeslissing.

Indien de student, verdacht van fraude of onregelmatigheden, is ingeschreven in meerdere opleidingen, vergaderen de examencommissies per opleiding van de betrokken opleidingen gezamenlijk. Artikel 63 en 72 zijn onverkort van toepassing voor elk van de leden van de betrokken examencommissies. Indien de verantwoordelijk lesgever lid is van de betreffende examencommissie dan onthoudt hij/zij zich van deelname aan de beraadslaging en de beslissing.

§4. De betrokken student wordt door de voorzitter van de examencommissie – of, ingeval meerdere examencommissies per opleiding met toepassing van §3 (tweede lid) gezamenlijk vergaderen over het geval van fraude of onregelmatigheden, door één van de voorzitters van de betrokken examencommissies – ten laatste vijf kalenderdagen voor de hoorzitting uitgenodigd om te worden gehoord door de betrokken examencommissie(s). De uitnodiging wordt verstuurd naar het e-mailadres verbonden aan het UGent- account van de betrokken student, en vermeldt naast de plaats, de dag en het uur van de hoorzitting, ook de feiten die de student ten laste worden gelegd en de mogelijke examentuchtsancties zoals voorzien in §6. De student heeft recht op inzage van het dossier.

Een facultaire ombudspersoon wordt uitgenodigd om bij het horen aanwezig te zijn. De student kan zich op de hoorzitting laten bijstaan door een vertrouwenspersoon of een raadsman. De student heeft bij gewettigde verhindering om persoonlijk te verschijnen het recht zich te laten vertegenwoordigen door een raadsman of om zijn verweer schriftelijk te laten gelden. Blijft de student afwezig op de hoorzitting zonder zich geldig te laten vertegenwoordigen of zijn verweer schriftelijk te laten gelden, dan neemt de examencommissie(s) per opleiding hiervan akte en kan zij alsnog geldig beraadslagen over het dossier en aan de student een examentuchtsanctie opleggen.

§5. De examencommissie(s) per opleiding die zich moet(en) uitspreken over het geval van fraude of onregelmatigheden, kom(t) (en) na de hoorzitting zo spoedig mogelijk bijeen om een beslissing te nemen over het geval van fraude of onregelmatigheden. Een facultaire ombudspersoon wordt uitgenodigd om bij het beraadslagen aanwezig te zijn.

§6. De examentuchtsanctie wordt uitgesproken door de examentuchtinstantie, zijnde de examencommissie per opleiding, of in het geval bedoeld in het tweede lid van §3, de gezamenlijk vergaderende examencommissies per opleiding.

De examentuchtinstantie kan, indien de feiten bewezen worden geacht, (een combinatie van) de volgende examentuchtsancties opleggen:

- De student krijgt een aangepast examencijfer op het examen of werkstuk waarbij het betrokken opleidingsonderdeel werd geëvalueerd.
- De student krijgt de melding 'bedrog' voor het betrokken opleidingsonderdeel.
- De student kan voor een in functie van de ernst van de overtreding te bepalen deel van de door de student in het desbetreffende academiejaar opgenomen opleidingsonderdelen, geen creditbewijs verwerven (dit vertaalt zich in een examenresultaat van 0/20 voor de betrokken opleidingsonderdelen). Dat deel kan gelijk zijn aan het geheel van de opgenomen opleidingsonderdelen.
- De student kan voor de betrokken opleidingsonderdelen of een deel ervan niet deelnemen aan de evaluaties georganiseerd in de tweedekansexamenperiode.
- De student wordt uitgesloten.

De melding 'bedrog' voor een opleidingsonderdeel impliceert dat de student voor dat opleidingsonderdeel in die examenperiode geen examencijfer krijgt.

De uitsluiting leidt tot het onmiddellijk verlies van de hoedanigheid van student en het verbod om zich opnieuw in te schrijven aan de universiteit voor een periode van een in de examentuchtbeslissing te bepalen aantal academiejaren. Ze kan niet langer gelden dan tien academiejaren.

Bij het bepalen van de strafmaat houdt de examentuchtinstantie rekening met de concrete omstandigheden van het geval, waaronder:

- de vraag of er sprake is van een onregelmatigheid dan wel van daadwerkelijke fraude;
- de vraag of de onregelmatigheid of fraude moedwillig is gepleegd dan wel het gevolg is van onachtzaamheid van de betrokken student;
- de ernst van de gepleegde feiten;
- de eventuele recidive in hoofde van de student.

§7. Nadat de examentuchtinstantie een examentuchtbeslissing heeft genomen, spreekt de examencommissie per deliberatiepakket zich – rekening houdend met de opgelegde examentuchtsanctie – uit over het al dan niet slagen voor het deliberatiepakket waartoe het opleidingsonderdeel behoort waarbij fraude of onregelmatigheden zouden zijn begaan.

Vervolgens kan de examencommissie per opleiding zich in voorkomend geval uitspreken over het slagen van de betrokken student voor de opleiding.

§8. Ingeval de fraude pas aan het licht komt nadat aan de student voor het opleidingsonderdeel waarbij fraude werd gepleegd, een creditbewijs werd verleend, kan de examentuchtinstantie het behaalde creditbewijs alsnog nietig verklaren en, in voorkomend geval, ook het diploma of getuigschrift dat werd uitgereikt voor de desbetreffende opleiding nietig verklaren en terugvorderen. De student krijgt in dat geval alsnog de vermelding 'bedrog' voor het betrokken opleidingsonderdeel.

De examentuchtinstantie kan bovendien beslissen dat de student voor een in functie van de ernst van de overtreding te bepalen deel van de door de student in het desbetreffende academiejaar opgenomen opleidingsonderdelen, ook in een volgende examenperiode van hetzelfde academiejaar geen creditbewijs kan verwerven. Dat deel kan gelijk zijn aan het geheel van de opgenomen opleidingsonderdelen.

De examentuchtinstantie kan tenslotte ook beslissen tot de uitsluiting van de student voor een periode van maximaal tien academiejaren.

§9. De examentuchtinstantie neemt in haar verslag een lijst van aanwezigen op. Het verslag vermeldt de feiten en de motieven die tot de examentuchtbeslissing hebben geleid. Een kopie van dit verslag wordt vervolgens bezorgd aan de directeur Onderwijsaangelegenheden en aan de betrokken lesgever(s). De examentuchtinstantie bezorgt via aangetekend schrijven de gemotiveerde examentuchtbeslissing, desgevallend inclusief vermelding van de opgelegde examentuchtsanctie(s) en de verwijzing naar de interne beroepsmogelijkheid, aan de betrokken student.

§10. Zolang geen examentuchtbeslissing werd genomen of de genomen examentuchtbeslissing niet definitief is, kan de student die wordt verdacht van fraude of onregelmatigheden, op eigen risico deelnemen aan verdere evaluaties. Een examentuchtbeslissing is definitief indien niet tijdig een intern of een daaropvolgend extern beroep werd ingesteld tegen de beslissing of indien het extern beroep werd afgewezen door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

§11. Tegen een examentuchtbeslissing kan beroep worden aangetekend bij de Institutionele Beroepscommissie, zoals bepaald in [artikel 81](#).

§12 Ingeval een examiner vaststelt dat bij een examen of een andere evaluatie door een substantiële groep van studenten fraude of onregelmatigheden werden gepleegd waardoor de validiteit van het examen niet meer is gewaarborgd, maar zonder dat alle hierbij betrokken studenten kunnen worden geïdentificeerd, dan brengt deze de voorzitter van de examencommissie per opleiding waartoe het opleidingsonderdeel behoort, hier onverwijld van op de hoogte.

De examiner kan in overleg met de examencommissie per opleiding beslissen om de resultaten van het betrokken examen of de betrokken evaluatie integraal te annuleren of, indien de fraude of onregelmatigheden beperkt waren tot een identificeerbare groep van studenten, te annuleren voor die groep van studenten. De facultaire ombudspersoon wordt uitgenodigd om bij dit overleg aanwezig te zijn.

Ingeval resultaten van een examen of evaluatie worden geannuleerd, kan de betrokken examiner in overleg met de examencommissie per opleiding beslissen om een nieuw examen of een nieuwe evaluatie af te nemen van de betrokken groep van studenten. Ingeval de fraude of onregelmatigheden werden gepleegd bij een niet-periodegebonden evaluatie, kan worden beslist om geen nieuwe evaluatie te organiseren, maar om het eindcijfer van de betrokken groep van studenten enkel te bepalen aan de hand van de resultaten van die studenten op de andere onderdelen van de evaluatie.

In dat geval kan een andere eindscoreberekening worden toegepast dan deze die is vastgelegd in de ECTS-fiche.

Studenten die bij deze fraude of onregelmatigheden waren betrokken en wel identificeerbaar zijn, kunnen bovendien het voorwerp uitmaken van een examentuchtprocedure conform de paragrafen 1 tot en met 11 van dit artikel. De betrokken examiner neemt hiertoe het initiatief.

- Het gebruik van (andermans) ideeën zonder bronvermelding wordt beschouwd als **wetenschappelijke oneerlijkheid**. Afhankelijk van de omvang ervan kan de examencommissie deze wetenschappelijke oneerlijkheid gelijkstellen met plagiaat en als dusdanig sanctioneren. De sanctie kan eveneens bestaan uit een laag cijfer of een nul voor de masterproef.
- Als **afschrijverij** wordt beschouwd het uitsluitend of overvloedig gebruik maken, al dan niet letterlijk, van andermans ideeën en teksten, weliswaar met correcte bronvermelding. Afschrijverij is geen plagiaat, en derhalve geen onregelmatigheid, doch is uiteraard uit den boze. Dit vertaalt zich in een laag cijfer of een nul voor de masterproef, afhankelijk van de omvang van de afschrijverij.

Checklist plagiaat

Aan de hand van een checklist kun je zien wat we onder 'plagiaat' verstaan.

Ik heb een tekst gevonden en neem die woordelijk over in mijn bachelor- of masterproef (we noemen dit citeren). Ik vermeld de bron niet. Mag dat?	Nee, dat is plagiaat.
Ik heb een tekst gevonden en ik neem één of meer fragmenten daaruit letterlijk over in mijn bachelor- of masterproef. Ik vermeld de bron niet. Mag dat?	Nee, dat is plagiaat.
Ik neem verschillende tekstfragmenten letterlijk over. Ik vermeld de bron de eerste keer maar niet meer bij de volgende overnames. Mag dat?	Nee, dat is plagiaat.
Ik neem een tekst of één/verschillende tekstfragmenten letterlijk over. Ik vermeld de bron maar ik plaats deze citaten niet tussen aanhalingstekens. Mag dat?	Nee, dat is plagiaat.
Ik heb één of meer tekstfragmenten uit een tekst in eigen woorden samengevat (dit noemt men 'parafraseren'). Moet ik nu ook nog naar de bron verwijzen?	Ja!
Ik heb een paper geschreven voor een opleidingsonderdeel in de eerste bachelor. Ik geef nu dezelfde of maar een zeer licht aangepaste versie af voor een opleidingsonderdeel in de tweede bachelor. Mag dat?	Nee, dat is plagiaat.
Ik neem geen tekst, maar illustraties over uit een boek of tijdschriftartikel. Ik vermeld de bron niet. Mag dat?	Nee, dat is plagiaat.
De tekst waaruit ik wil citeren of parafraseren staat op het internet. Moet ik dan ook de bron vermelden en moet ik aanhalingstekens plaatsen als ik citeer?	Ja, het doet er niet toe waar je de informatie vindt.
Ik heb een tekst(deel) vertaald. Moet ik nu de oorspronkelijke bron nog vermelden?	Ja!
Ik heb een tekst gevonden in een archief (bijvoorbeeld van een bedrijf). Deze tekst is niet gepubliceerd in boekvorm of in een tijdschrift. Moet ik dan ook refereren?	Ja!

Er is dus **geen** sprake van plagiaat als je woordelijke overnames (citaten) tussen aanhalingstekens plaatst en als je volledig refereert naar de gebruikte bron.

Je hoeft **niet** te refereren als het gaat om 'algemene kennis' (bijvoorbeeld dat België tot de Europese Unie behoort).

Opmerking: vermijd ook een schrijfstijl waarbij je tekst een aaneenschakeling is van woordelijke overnames (citaten), zelfs mét aanhalingstekens en referenties. Dit komt bij de lezer zeer slordig over: het is alsof je het werk van anderen 'plundert' en zelf weinig of niets origineels toevoegt.